

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17CoP/54/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6714208158
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 12. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Dušan Ďurian
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6714208158.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Dušana Ďuriana a sudkýň JUDr. Zity Nagypálovej a JUDr. Renáty Deákovej, ako členiek senátu, vo veci starostlivosti o maloletého Q. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom v E., Z. rad č. XXXX/XX, zastúpeného Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, pracovisko Krupina, ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov matky T. O., rod. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom v E., Z. Q.. XXXX/XX, a otca Q. O., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom v E., Z. Q.. XXXX/XX, v súčasnosti bytom v E., H. č. XX, o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému, o odvolaní matky a otca proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č.k. 7P/20/2014-261 zo dňa 18.03.2015 v znení opravného uznesenia č.k. 7P/20/2014-295 zo dňa 14.07.2015, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku o zverení maloletého do osobnej starostlivosti matky (prvý výrok), vo výroku o určení výživného (druhý výrok), vo výroku o zamietnutí návrhu v prevyšujúcej časti (štvrtý výrok) a v závislom výroku o trovách konania (piaty výrok) p o t v r d z u j e.

Rozsudok okresného súdu vo výroku o určení zameškaného výživného (tretí výrok) m e n í tak, že zameškané výživné za obdobie od 01.12.2013 do 31.03.2015 v sume 550,- € p o v o ľ u j e otcovi počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku splácať v splátkach v sume 50,- € mesačne spolu s bežným výživným pod hrozbou straty výhody splátok v prípade nezaplatenia č o l e n j e d n e j z n i c h.

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd zveril maloletého do osobnej starostlivosti matky (prvý výrok), otcovi uložil povinnosť platiť maloletému výživné v sume 100,- € mesačne s účinnosťou od 01.12.2013 vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky (druhý výrok), súčasne uložil otcovi povinnosť zaplatiť zameškané výživné za obdobie od 01.12.2013 do 31.03.2015 v sume 650,- € v mesačných splátkach v sume 100,- € mesačne spolu s bežným výživným počnúc právoplatnosťou rozsudku pod následkom straty výhody splátok (tretí výrok), v prevyšujúcej časti návrh zamietol (štvrtý výrok) a žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania (piaty výrok). V odôvodnení rozsudku uviedol, že matka sa domáhala zverenia maloletého do svojej osobnej starostlivosti s výživným od otca na maloletého v sume 150,- € mesačne; otec žiadal určiť výživné sumou 40,- € mesačne a proti zvereniu maloletého do starostlivosti matky nemal výhrady. Po vykonanom dokazovaní okresný súd zistil, že rodičia boli v čase podania návrhu manželia, v súčasnosti sa vedie konanie o rozvod ich manželstva pod sp. zn. 6P/12/2014; manželstvo bolo uzavreté dňa 21.11.1998 a dňa 29.04.1999 sa narodil maloletý; rozsudkom č.k. 6P/12/2014-93 zo dňa 09.02.2015 bolo ich manželstvo rozvedené, v čase rozhodovania okresného súdu nebol tento rozsudok právoplatný. Matka a otec nežijú v spoločnej domácnosti od

22.12.2013. Okresný súd dospel k záveru, že sú splnené podmienky na zverenie maloletého do jej osobnej starostlivosti a tiež na určenie výživného späťne od decembra 2013, pretože matka podala návrh na úpravu práv a povinností rodičov k maloletému pôvodne už dňa 20.01.2014 a konanie sa viedlo pod sp. zn. 5P/14/2014 a bolo zastavené z dôvodu späťvzatia návrhu zo strany matky na základe stanoviska kolízneho opatrovníka a právneho zástupcu otca poukazujúce na to, že prebieha rozvodové konanie, kde sa bude rozhodovať aj o výživnom; uznesenie o zastavení konania nadobudlo právoplatnosť dňa 13.05.2014 a matka opätovne podala návrh dňa 09.06.2014; okresný súd mal preukázané, že tu nie sú žiadne dôvody, ktoré by bránili priznaniu výživného späťne a takéto výživné je v záujme maloletého, pretože otec platil nižšie ako určené výživné a matka vzala návrh späť na základe stanoviska právneho zástupcu otca a kolíznej opatrovníčky; nepriznanie výživného by bolo podľa súdu v rozpore so záujmom maloletého. Okresný súd pri rozhodovaní vychádzal zo zistenia, že maloletý je študentom K. odbornej školy informačných technológií v C. C., v dôsledku dochádzky do školy má zvýšené náklady na dopravu v sume 71,- € mesačne, k tomu výdavky na mestskú dopravu a obedy; maloletý sa venuje rybárstvu a skejtboardingu, matka mu platí ostatné výdavky spojené s výživou; maloletý je alergik; matka mu platí poisťku 17,90 € a 16,60 €. Matka maloletého bola od 01.12.2013 v evidencii uchádzačov o zamestnanie, za toto obdobie poberala dávku v hmotnej núdzi v sume 123,60 € od 01.07.2014 do 31.07.2014, od 01.12.2013 do 31.05.2014 poberala dávku v nezamestnanosti denne v sume 50 % zo sumy 30,8087 €; od 01.07.2014 sa matka zamestnala u jedného zamestnávateľa na dohodu a u druhého zamestnávateľa na pracovnú zmluvu, ktorý pracovný pomer bol skončený v skúšobnej dobe dňa 30.09.2014; od 31.10.2014 uzavrela ďalšiu pracovnú zmluvu s dohodnutou mzdou 500,- € mesačne, k tomu príjem z dohody o pracovnej činnosti v sume 250,- € mesačne; matka spláca splátkový úver v sume 72,42 € mesačne, má výdavky v sume 253,- € mesačne na nájom, platí za elektrinu v sume 54,- €, káblovú televíziu v sume 10,- €, úver v sume 72,- €, internet v sume 16,- €, mobil v sume 15,- € a za chladničku sumu 16,- €. Otec maloletého podal daňové priznanie za zdaňovacie obdobie 2013, kde vykázal príjmy v sume 1.530,47 €; za obdobie od 01.01.2014 do 31.03.2014 bol evidovaný ako uchádzač o zamestnanie, nepoberal pomoc v hmotnej núdzi, nakoľko o túto nepožiadaval; naposledy poberal pomoc v hmotnej núdzi do 31.05.2013; od novembra 2013 do decembra 2013 pracoval v Írsku a zarobil cca 1.400,- €; s účinnosťou od 27.03.2014 uzavrel dohodu o pracovnej činnosti, dohodou zo dňa 16.06.2014 došlo k ukončeniu dohody dňa 16.06.2014; za obdobie marca 2014 od 27.03.2014 zarobil 64,24 €, za apríl 2014 sumu 436,53 €, za máj 2014 sumu 443,02 € a za jún 2014 do 16.06.2014 sumu 97,14 €; okrem toho vykonával v auguste 2014 a septembri 2014 pomocné murárske práce, kde mu bola vyplatená suma 425,- € dňa 08.09.2014 a dňa 20.10.2014 suma 215,- €; okrem toho vykonával živnosť od 01.06.2013, ktorú mal pozastavenú od 01.01.2014 do 01.07.2014, živnosť ukončil 31.12.2014; od 01.07.2015 je zaradený do evidencie uchádzačov o zamestnanie; podľa vlastného vyjadrenia platí otec rodičom za ubytovanie sumu 150,- € a spláca pôžičku v sume 80,- €. Na základe vykonaného dokazovania dospel okresný súd k záveru, že návrh matky na určenie výživného je do základu uplatneného nároku dôvodný; otec maloletého zaplatil v decembri 2013 sumu 100,- €; od januára 2014 do septembra 2014 platil síce sumu 100,- €, ale z týchto peňazí bolo 30,- € príspevok na elektriku a vodu na akvárium, ktoré zostalo v byte matky po odchode otca zo spoločnej domácnosti, keď sám otec na poštových poukazoch uviedol poznámku, že výživné predstavuje 70,- € a príspevok na vodu a elektrinu 30,- €; pokiaľ otec maloletého žiadal zohľadniť, že zaplatil po návrate z Írska matke sumu 270,- €, z tejto sumy súd započítal sumu 100,- € na výživné, pretože zostatok považoval za sumy, ktoré zaplatila matka maloletého za otca a to za poisťku na auto, zdravotné poistenie, príspevok za vodu a elektrinu a mobilný telefón otca nakoľko otec nepreukázal, že by zaplatil tieto sumy sám. Pri určení výživného vychádzal okresný súd z toho, že je povinnosťou každého rodiča podieľať sa na výžive maloletého, pričom maloletý má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Ako bolo preukázané, matka maloletého napriek starostlivosti o maloletého si našla zamestnanie, v ktorom dosahuje príjem v sume 500,- € mesačne a v sume 250,- € mesačne z dohody a otec maloletého, hoci ho nemá v starostlivosti a teda nič mu nebráni hľadať si zamestnanie aj mimo bydliska, je evidovaný ako uchádzač o zamestnanie a podľa vlastného vyjadrenia nemá žiadny príjem; podľa názoru okresného súdu, ak by sa otec riadne zamestnal, mohol by získať príjem minimálne v sume posledného zárobku u zamestnávateľa, s ktorým sám ukončil pracovný pomer dohodou a mohol by tak platiť výživné v sume 100,- € mesačne; okresný súd ďalej zohľadnil tú skutočnosť, že otec maloletého napriek tvrdeniu, že nemá žiadny príjem, žiadal zohľadniť, že platí rodičom za ubytovanie sumu 150,- € a spláca im pôžičku splátkou v sume 80,- € mesačne, preto tvrdenie otca o tom, že nemá žiadny príjem považoval okresný súd za nevierohodné; okresný súd nemohol prihliadať na tú skutočnosť, že otec nepracuje, pretože sám súhlasil s ukončením pracovného pomeru s posledným zamestnávateľom, hoci vedel, že má vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu a bude musieť platiť výživné. Výživné určil okresný súd späťne od decembra 2013; za december 2013 zaplatil otec výživné

v sume 100,- €, od januára 2014 do septembra 2014 po 70,- € mesačne, od októbra 2014 do januára 2015 po 50,- € mesačne a vo februári 2015 a v marci 2015 po 60,- €; spolu tak podľa okresného súdu zaplatil 950,- €; pri určení výšky výživného okresný súd prihliadol na potreby maloletého vzhľadom na jeho štúdium na strednej škole, športové vyžitie a na tú skutočnosť, že otec maloletého okrem výživného a okrem sumy 60,- €, ktorú mu poskytol na kúpu bundy, mu darčeky nekupuje a iným spôsobom sa nepodieľa na jeho výchove. Okresný súd preto rozhodol o povinnosti otca platiť maloletému výživné v sume 100,- € mesačne, ktorá zodpovedá potrebám maloletého vzhľadom na jeho vek, štúdium na strednej škole s prihliadnutím na to, že aj matka má povinnosť finančne sa podieľať na starostlivosti o maloletého; pokiaľ matka žiadala priznať vyššie výživné, okresný súd v prevyšujúcej časti jej návrh zamietol, nakoľko súčasná finančná situácia otca neumožňuje určiť vyššie výživné; keďže mal okresný súd preukázané, že otec zaplatil 950,- €, od decembra 2013 mal zaplatiť 1.600,- € (t.j. 16 krát 100,- €), vzniklo mu zameškané výživné v sume 650,- €, ktorú mu okresný súd povolil splatiť v splátkach v sume 100,- € mesačne. Svoje rozhodnutie oprel okresný súd o ustanovenia § 62 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o rodine“), § 62 ods. 2, § 62 ods. 4, § 62 ods. 5, § 65 ods. 1, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1 a § 77 ods. 1 Zákona o rodine; o povolení splátok dlžného výživného rozhodol okresný súd podľa § 160 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“); o trovách konania rozhodol okresný súd podľa § 146 ods. 1 písm. c) O.s.p. (zrejme správne § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p.).

Proti rozsudku okresného súdu podala matka včas odvolanie zo dňa 24.04.2015 (č.l. 269-274 spisu). Domáhala sa zmeny rozsudku okresného súdu tak, že odvolací súd doplní do výroku o zverení maloletého do jej osobnej starostlivosti (prvý výrok) a do výroku o výživnom (druhý výrok), že táto úprava v obidvoch prípadoch platí len „na čas do rozvodu manželstva“. Nesúhlasila ani s výškou výživného, ktoré žiadala určiť sumou 150,- € mesačne. Poukázala na to, že v čase rozhodovania okresného súdu nebol ešte právoplatný rozsudok vydaný v konaní sp. zn. 6P/12/2014 zo dňa 09.02.2015 o rozvode manželstva s otcom, preto mal okresný súd zohľadniť túto skutočnosť aj v napadnutých výrokoch; je v záujme maloletého, aby úprava výkonu práv k nemu a určenie výživného boli stanovené do právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva. Vyjadrila názor, že okresný súd správne zistil skutkový stav ako aj potreby maloletého, napriek tomu nesprávne stanovil výšku výživného na sumu 100,- € mesačne, napriek tomu, že schopnosti a možnosti otca a oprávnené potreby maloletého si vyžadujú určiť výživné v sume 150,- € mesačne. Poukázala na to, že v období evidencie otca ako nezamestnaného tento nepožiadaval o dávku v hmotnej núdzi ani o dávku v nezamestnanosti, čím otec preukázal, že má dostatok finančných prostriedkov; otec je v evidencii uchádzačov o zamestnanie aj v súčasnosti; súčasne otec dobrovoľne ukončil posledný pracovný pomer ako aj pracovný pomer nadviazaný počas konania, keď zo zárobkov mal možnosť platiť výživné v sume 150,- € mesačne; schopnosti otca dosiahnuť slušný príjem nasvedčuje aj skutočnosť, že počas práce v Írsku zarobil 1.400,- € za jeden mesiac. Okresný súd na tieto skutočnosti pri rozhodovaní dostatočne neprihliadol. Suma výživného 150,- € mesačne je primeraná, nejde o prehnanú sumu, lebo maloletý má skoro 16 rokov, je vo fyzickom vývine a veku, ktoré si vyžadujú náklady, ktoré možno s ťažkosťami kryť sumou 300,- € mesačne, bez prihliadnutia na jej osobnú starostlivosť o maloletého, ktorú spolu s ďalšími bežnými nákladmi na domácnosť pri stanovení požadovaného výživného ani nezohľadňovala. Zdôraznila, že otec sám uviedol, že má výdavky za ubytovanie v sume 150,- € mesačne a rodičom spláca pôžičku splátkami v sume 80,- € mesačne z čoho vyplýva, že otec má ďalšie príjmy, pretože je vylúčené, aby platil tieto výdavky a nezostali mu už žiadne peniaze. Okresný súd nedostatočne zohľadnil príležitostné príjmy otca, ktoré mali byť zohľadnené aspoň vo výške polovice nezdaniteľnej časti základu dane, ktorá predstavovala v roku 2013 sumu 3.735,94 €, resp. v roku 2014 sumu 3.803,28 €; k pôvodnému zárobku otca pred skončením pracovného pomeru v sume okolo 440,- € mesačne tak mal okresný súd pripočítať ešte sumu 158,47 € mesačne (t.j. ako polovica nezdaniteľnej časti základu dane v sume 1.901,66 € delené 12 mesiacov). Navrhla vyžiadať daňové priznanie otca za rok 2014, keďže uviedol, že žije z príležitostných príjmov. Poukázala na to, že so sumou výživného 150,- € mesačne súhlasil aj kolízny opatrovník maloletého. Okresný súd svojím rozhodnutím presunul vyživovaciu povinnosť otca voči maloletému na ňu, i keď sa o maloletého osobne stará, čo je forma plnenia vyživovacej povinnosti a zabezpečuje mu potreby súvisiace s jeho prípravou na ďalšie povolanie, hoci najväčší výdavok otca je vraj suma 150,- € za izbu v dome, ktorý patrí jeho rodičom a splátka pôžičky 80,- € mesačne, ktorú mu mali poskytnúť tiež rodičia; je vylúčené a nepravdepodobné, že ak by mal otec nedostatok príjmov, jeho vlastní rodičia by od neho požadovali platenie nájomného a splácanie pôžičky. Na základe uvedeného žiadala vyhovieť svojmu odvolaniu.

Proti rozsudku okresného súdu podal včas odvolanie zo dňa 02.05.2015 aj otec (č.l. 276-277 spisu). Domáhal sa určenia výživného na maloletého v sume 60,- € mesačne; nesúhlasil ani so sumou

zameškaného výživného, do ktorej okresný súd nezohľadnil všetky jeho platby. Zdôraznil, že na výživu svojich detí prispievajú obidvaja rodičia podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. V spoločnej domácnosti s matkou nežijú od 22.12.2013. Pred odchodom za prácou do zahraničia dal do rúk matky sumu 500,- € a po návrate ďalších 270,- €, ktoré mala matka prednostne využiť na potreby maloletého a nie na platenie výdavkov, ktoré sa dali odložiť na neskôr. Vo všeobecnosti uviedol, že celkové mesačné náklady na dieťa predstavujú všetky náklady, ktoré zabezpečujú aspoň základné potreby dieťaťa ako napríklad strava, ošatenie, zdravotná starostlivosť, školská dochádzka a podobne za kalendárny mesiac; za predpokladu, že to dovoľujú majetkové pomery rodičov, dieťa má nárok na ďalšie plnenia zo strany rodičov napríklad výlety, športové aktivity a podobne. Po odchode zo spoločnej domácnosti posielal matke poštovou poukážkou sumu 100,- € mesačne od decembra 2013 do septembra 2014. Okresný súd nesprávne vyhodnotil dokazovanie, pretože z tejto čiastky suma 30,- € bola určená na vodu a elektrinu, ktorá tiež napĺňa jeho snahu o zabezpečenie týchto potrieb maloletého; nešlo len o vodu a elektrinu na akvárium v byte, ktoré je spoločným majetkom a náklady na jeho fungovanie sú tiež spoločné a tieto nedosahujú sumu 60,- € mesačne. Namietal proti vyhodnoteniu jeho príjmu zo strany okresného súdu ako diskutabilného. Všetky skutočnosti o jeho príjme boli doložené a okresný súd nebral do úvahy, že na výdavky používa peniaze zarobené v zahraničí a pri príležitostných prácach. Nesúhlasil s tým, že nemožno prihliadať na skutočnosť, že v čase podania návrhu bol nezamestnaný; posledný pracovný pomer skončil dohodou, preto nesúhlasil, že keby sa zamestnal, mohol by dosiahnuť príjem vo výške posledného zárobku, z ktorého by mohol platiť výživné. Žiadal o dôsledné posúdenie schopností, možností a majetkových pomerov u obidvoch rodičov.

Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniam matka a otca písomným podaním zo dňa 26.05.2015 (č.l. 281 spisu) uviedol, že sa pridriava svojich písomných a ústnych vyjadrení vo veci.

Otec vo vyjadrení doručenom súdu dňa 08.06.2015 (č.l. 282-283 spisu) k odvolaniu matky uviedol, že nesúhlasí s výškou výživného ako si ho určila matka. Poukázal na to, že súd je oprávnený stanoviť výšku výživného na základe doložených dokladov o výške jeho príjmu a nie na základe dedukcií matky. Počas evidencie na úrade práce sa dopytoval aj na možnosť poberania dávky v hmotnej núdzi, na ktorú vraj nemal nárok, lebo bol ženatý a spoločne posudzovaný s matkou. Počas konania bol zamestnaný na základe pracovnej zmluvy a pracovný pomer ukončil dohodou.

Matka vo vyjadrení zo dňa 03.06.2015 (č.l. 284-287 spisu) k odvolaniu otca uviedla, že otec jej pred odchodom do Írska nedal žiadnych 500,- €, je to len výmysel otca v snahe znížiť zameškané výživné; je pravda, že po návrate jej otec dal sumu 270,- €, z ktorých však len suma 100,- € bola použitá na výživné, z ostatných boli uhradené záväzky otca; akvárium je síce spoločné, ale bolo zriadené výlučne na želanie otca ako jeho koníček a vyžadovalo si výmenu 500 litrov vody každý týždeň, ktorá sa nepretržite ohrievala na teplotu 30 stupňov Celzia, prevádzka bola teda náročná na energie, preto otec začal deliť finančné prostriedky na 70,- € na výživné a 30,- € na vodu a elektrinu na prevádzku akvária; v októbri 2014 došlo k zrušeniu akvária a odvtedy začal otec platiť výživné len v sume 50,- €. Poukázala na to, že otec účelovo ukončil živnosť v snahe vyhnúť sa určeniu vyššieho výživného, ale naďalej má príjmy z vytvárania portrétov a vykonávania stavbárskych prác, na ktoré dokonca v apríli 2015 rozšíril aj predmet podnikania, čo vyplýva zo zápisu v živnostenskom registri. Okrem výživného otec maloletému neposkytuje v podstate nič; nepodielala sa ani na platení nájomného za spoločný nájomný byt. Otec si podľa nej neuvedomuje, že nevedie spor s ňou, ale so svojim maloletým synom, ktorému svojim postupom upiera právo na rovnakú životnú úroveň a slušné žitie; navrhovaná suma výživného v sume 60,- € mesačne nie je dostatočná, pretože len na dochádzku do školy je potrebná suma 76,- € na cestovné nehovoriac o ostatných výdavkoch, ktoré platí sama, na čo jej príjem nepostačuje; správanie otca preto považovala za rozporné s dobrými mravmi, surové a cynické. Matka spochybnila ja podpis otca na podanom odvolaní.

K vyjadreniu otca k jej odvolaniu podala matka stanovisko zo dňa 09.07.2015 (č.l. 291-294 spisu), v ktorom opätovne zopakovala svoje postoje v konaní.

Stanovisko matky doručil odvolací súd otcovi a kolíznemu opatrovníkovi na vedomie (č.l. 300 spisu).

Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu určenom ustanovením § 212 ods. 1, ods. 2 písm. a) O.s.p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a rozsudok okresného súdu vo výroku o zverení maloletého do osobnej starostlivosti matky (prvý výrok), vo výroku o určení výživného (druhý

výrok), vo výroku o zamietnutí návrhu v prevyšujúcej časti (štvrtý výrok) a v závislom výroku o trovách konania (piaty výrok) podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. ako vecne správny potvrdil; rozsudok okresného súdu vo výroku o určení zameškaného výživného (tretí výrok) podľa § 220 O.s.p. zmenil, pretože neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie ani zrušenie.

Podľa § 219 ods. 1 O.s.p., odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 O.s.p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa § 220 O.s.p., odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie (§ 219 O.s.p.), ani na jeho zrušenie (§221 ods. 1 O.s.p.).

Odvolania matky ani otca nie sú dôvodné.

Preskúmaním veci odvolací súd zistil, že okresný súd vykonal vo veci dostatočné dokazovanie a vyvodil z neho správne skutkové a právne závery. Odvolací súd nezistil dôvody na odlišné rozhodnutie vo veci a stotožňuje sa so záverom okresného súdu, že sú splnené podmienky na zverenie maloletého do osobnej starostlivosti matky a uloženie povinnosti otcovi platiť maloletému výživného v sume 100,- € mesačne s účinnosťou od 01.12.2013. Odvolacie námietky matky ani otca nemohli privediť zmenu napadnutého rozsudku okresného súdu, nakoľko ani v odvolacom konaní neboli preukázané také skutočnosti, ktoré by mohli mať za následok odlišné rozhodnutie vo veci. V podrobnostiach preto odvolací súd odkazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku okresného súdu vo vzťahu k výroku o zverení maloletého do osobnej starostlivosti matky (prvý výrok), k výroku o určení výživného (druhý výrok), k výroku o zamietnutí návrhu v prevyšujúcej časti (štvrtý výrok) a vo vzťahu k závislému výroku o trovách konania (piaty výrok; § 219 ods. 2 O.s.p.). Odvolací súd pristúpil len k zmene rozsudku okresného súdu vo výroku o zameškanom výživnom, pretože okresný súd sa pri výpočte sumy zameškaného výživného dopustil matematickej chyby (§ 220 O.s.p.); zmena však spočíva len v sume zameškaného výživného, odvolací súd sa inak stotožňuje z odôvodnením rozsudku okresného súdu najmä pokiaľ ide o namietané zohľadnenie platieb výživného zo strany otca.

Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov, keď pri určení konkrétneho rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na odôvodnené potreby oprávneného (§ 75 ods. 1 Zákona o rodine) ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery obidvoch rodičov (§ 62 ods. 2 prvá veta Zákona o rodine). Schopnosti a možnosti rodičov súd zohľadňuje podľa všetkých relevantných hľadísk, najmä z hľadiska ich veku, zdravotného stavu, dosiahnutej kvalifikácie, možností ich uplatnenia a podobne; pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada aj na to, ktorý z rodičov sa o dieťa osobne stará a uspokojuje jeho potrebu bývania. Vyživovacia povinnosť rodičov k deťom je ich primárnou povinnosťou a z tohto dôvodu má výživné prednosť pred inými výdavkami rodičov; pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča preto súd neberie do úvahy jeho výdavky, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Výživou dieťaťa sa rozumie uspokojovanie všetkých životných potrieb pre jeho všestranný telesný a duševný vývoj, teda nielen zabezpečovanie odôvodnených hmotných potrieb dieťaťa (napr. jedlo, oblečenie, obuv), ale aj potrieb, ktoré sú dôležité pre jeho výchovu a všestranný vývoj (napr. vzdelávanie, kultúrne, športové a rekreačné potreby a podobne). Z týchto základných kritérií vychádzal pri rozhodovaní aj odvolací súd v prejednávanej veci.

Odvolací súd sa zhoduje s okresným súdom, že v prejednávanej veci boli splnené zákonné podmienky na zverenie maloletého do osobnej starostlivosti matky. Matka sa o maloletého osobne stará, v jej starostlivosti nezistil nedostatky ani kolízny opatrovník a tento spôsob úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému nenamietal ani otec. Rozhodnutie okresného súdu je preto v tomto smere správne a ani odvolací súd nenašiel zákonný dôvod na jeho zmenu. Okresný súd správne rozhodol aj o povinnosti otca platiť maloletému výživné. Zo spisu vyplýva skutkový stav tak, ako ho popísal okresný súd v napadnutom rozsudku. Maloletý pochádza z manželstva matky a otca, vyživovacia povinnosť rodičov voči nemu stále trvá, pretože navštevuje strednú školu a pripravuje sa na svoje budúce povolanie, preto nie schopný sám sa živiť. Maloletý má pravidelný príjem len v podobe výživného od otca. Výkon rodičovských práv a povinností k maloletému doteraz nebol predmetom úpravy zo strany súdu. Rodičia maloletého nežijú v spoločnej domácnosti od decembra 2013, kedy sa otec

odšťahoval zo spoločnej domácnosti ku svojim rodičom. Otec platí maloletému výživné v rôznych sumách, matka si svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletému plní najmä osobnou starostlivosťou. Príjmy a výdavky účastníkov konania riadne popísal okresný súd v napadnutom rozsudku. Aj keď je otec nezamestnaný okresný súd pri rozhodovaní správne vychádzal z jeho posledného príjmu u posledného zamestnávateľa, pretože otec skončil pracovný pomer dohodou, čím sa pripravil o pravidelný príjem; otec je zdravý a má vyživovaciu povinnosť len k maloletému, preto mu nič nebráni dosahovať príjem aspoň vo výške jeho posledného príjmu zo zamestnania; pritom nebol dôvod prihliadať na hypotetické príjmy otca ako sa toho domáhala matka v odvolaní; aj podľa odvolacieho súdu pri zistených osobných a majetkových pomeroch otca predstavuje primerané výživné sumu 100,- € mesačne. Okresný súd správne pri rozhodovaní zohľadnil pomery maloletého, ktorý študuje na strednej škole v Banskej Bystrici a má výdavky na cestovné a školské pomôcky. Aj podľa názoru odvolacieho súdu je v možnostiach a schopnostiach otca platiť maloletému určené výživné. Vzhľadom na uvedené odvolací súd rozsudok okresného súdu podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. ako vecne správny potvrdil vo výroku o zverení maloletého do osobnej starostlivosti matky (prvý výrok), vo výroku o určení výživného (druhý výrok), vo výroku o zamietnutí návrhu v prevyšujúcej časti (štvrtý výrok) a v závislom výroku o trovách konania (piaty výrok), ktorý bol odôvodnený charakterom konania vo veci starostlivosti súdu o maloletých.

S ohľadom na odvolacie námietky matky odvolací súd uvádza, že táto nespochybnila skutkové zistenia okresného súdu a v podstate nesúhlasila len s výškou určeného výživného. Nakoľko však okresný súd pri rozhodovaní vychádzal z posledného pravidelného príjmu otca nebol dôvod predpokladať, že otec z príležitostných príjmov dosahuje vyšší príjem ako z pravidelného zamestnania. Okresný súd správne zohľadnil aj výdavky otca, pretože pri rozhodovaní o výživnom je povinnosťou súdu zohľadňovať aj pomery na strane povinného rodiča; skutkové zistenia okresného súdu nedávajú podklad pre záver, že výdavky otca sú len fiktívne. Súčasne neobstoja ani odvolacie námietky otca, ktorý sa v podstate domáhal prehodnotenia výšky výživného z dôvodu, že okresný súd nesprávne prihliadal na jeho posledný príjem zo zamestnania, pretože pracovný pomer skončil v súlade so Zákonníkom práce dohodou; táto argumentácia otca neobstoja, pretože ak otec skončil pracovný pomer dohodou, sám sa pripravil o pravidelný príjem, z ktorého by mohol platiť výživné maloletému ako svoju prvoradú zákonnú povinnosť; otec sa tiež v odvolaní domáhal zohľadnenia skutočnosti, že rodičovské povinnosti majú obidvaja rodičia v rovnakom rozsahu (otec mal zrejme na mysli predovšetkým rovnakú povinnosť platiť výživné), opomenul však, že matka si svoju vyživovaciu povinnosť plní predovšetkým osobnou starostlivosťou o maloletého, preto plnenie vyživovacej povinnosti vo finančnom vyjadrení zaťažuje práve otca, ktorý nemá maloletého v osobnej starostlivosti; súčasne odvolací súd súhlasí aj s vyhodnotením okresného súdu ohľadne platieb otca a rozsahu jeho započítania na výživné maloletému.

Zo spisu okresného súdu je zrejmé, že konanie v prejednávanej veci prebiehalo súbežne s konaním o rozvod manželstva matky a otca, s ktorým je zo zákona obligatórne spojené aj konanie o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému na čas po rozvode (§ 113 ods. 1 O.s.p.); uvedené konanie viedol okresný súd pod sp. zn. 6P/12/2014; podľa zistenia odvolacieho súdu vo bolo rozhodnuté rozsudkom č.k. 6P/12/2014-93 zo dňa 09.02.2015, ktorý čo do výroku o rozvode manželstva matky a otca a o zverení maloletého do osobnej starostlivosti matky na čas po rozvode nadobudol právoplatnosť dňa 25.03.2015; výrok o výživnom (v sume 60,- € mesačne zo strany otca) odvolací súd uznesením č.k. 14CoP/40/2015-197 zo dňa 28.07.2015 zrušil a v tejto časti vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie; keď pojednávanie bolo nariadené na deň 26.11.2015. Treba síce prisvedčiť názoru matky, že konanie v prejednávanej veci predstavuje v podstate úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému na čas do rozvodu manželstva matky a otca, túto skutočnosť však podľa zaužívanej súdnej praxe nie je potrebné výslovne vyjadrovať vo výroku rozsudku, pretože účinnosť rozsudku v prejednávanej veci zo zákona zaniká právoplatnosťou rozsudku o rozvode manželstva v časti úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému na čas po rozvode; keďže rozsudok o rozvode manželstva rodičov maloletého a jeho zverení do osobnej starostlivosti matky na čas po rozvode nadobudol právoplatnosť dňa 25.03.2015, posudzovaným obdobím v prejednávanej veci zostalo obdobie od 01.12.2013 do 24.03.2015; preto nemohol odvolací súd prihliadať ani na vyjadrenie matky, že otec od 27.04.2015 rozšíril predmet podnikania, pretože túto skutočnosť a jej prípadný vplyv na pomery otca musí zohľadniť súd v konaní vedenom pod sp. 6P/12/2014 pri rozhodovaní o výživnom; rozsudok v prejednávanej veci rieši len rodičovské práva a povinnosti k maloletému v období od 01.12.2013 do 24.03.2015 a súd môže pri rozhodovaní zohľadniť len relevantné skutočnosti, ktoré nastali v uvedenom období; je potrebné tiež uviesť, že do rozhodnutia o výživnom v konaní sp. zn. 6P/12/2014, je otec povinný platiť maloletému výživné podľa napadnutého rozsudku okresného súdu; o povinnosti otca platiť maloletému výživné na

čas po rozvode manželstva (t.j. po 25.03.2015) rozhodne súd v konaní sp. zn. 6P/12/2014, pričom bude povinný rozhodnúť aj o prípadnom zameškanom výživnom otca za obdobie od 01.04.2015 do svojho rozhodnutia (ak vznikne vzhľadom na výšku výživného, ktoré súd v konaní sp. zn. 6P/12/2014 určí a skutočnými platbami výživného zo strany otca v období od 01.04.2015 do rozhodnutia súdu); podľa § 152 ods. 1 prvá veta O.s.p., rozsudkom rozhoduje súd o veci samej; podľa § 152 ods. 2 prvá veta O.s.p., rozsudkom sa má rozhodnúť o celej prejednávanej veci; podľa § 154 ods. 1 O.s.p., pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia; podľa § 155 ods. 1 prvá veta O.s.p., obsah rozhodnutia vo veci samej vysloví súd vo výroku rozsudku; vyživovacia povinnosť rodičov k dieťaťu vzniká zo zákona od jeho narodenia a trvá do času, kým dieťa nie je schopné samé sa živiť (§ 62 ods. 1 Zákona o rodine); z uvedeného vyplýva, že povinnosť rodiča platiť výživné nevzniká až súdnym rozhodnutím; pri stanovení rozsahu výživného je preto nevyhnutné okrem určenia presného počiatku povinnosti rodiča platiť výživné dôsledne zúčtovať určené výživné s plneniami, ktoré rodič dobrovoľne poskytol dieťaťu na výživu pred rozhodnutím súdu; na základe uvedeného sa výživné za obdobie od určenia počiatku povinnosti rodiča platiť výživné do rozhodnutia súdu stáva predmetom konania, o ktorom je súd povinný rozhodnúť v rozhodnutí o veci samej (§ 152 ods. 1 prvá veta a ods. 2 prvá veta O.s.p. v spojení s § 155 ods. 1 prvá veta O.s.p.); preto bolo povinnosťou odvolacieho súdu posudzovať aj zameškané výživné zo strany otca za obdobie od 01.12.2013 do 31.03.2015 (napriek tomu, že rozsudok o rozvode manželstva rodičov maloletého nadobudol právoplatnosť dňa 25.03.2015, bolo dôvodné ponechať posudzované obdobie zameškaného výživného do 31.03.2015, pretože v čase vyhlásenia rozsudku okresného súdu bolo už výživné za mesiac marec splatné, pretože okresný súd napadnutým rozsudkom rozhodoval po pätnástom dni v mesiaci a výživné je v zmysle § 76 ods. 1 Zákona o rodine splatné na mesiac dopredu, t.j. za marec 2015 už v marci 2015); súčasne aj keď odvolací súd rozhodoval v decembri 2015, nemohol už rozhodovať o prípadnom zameškanom výživnom otca po 01.04.2015, pretože o tomto je oprávnený a povinný rozhodnúť len súd v konaní sp. zn. 6P/12/2014, pretože len v tomto konaní je oprávnený rozhodovať o výživnom na čas po rozvode a teda aj o prípadnom zameškanom výživnom za toto obdobie.

Preskúmaním výroku rozsudku okresného súdu o zameškanom výživnom (tretí výrok) dospel odvolací súd k záveru, že je potrebné ho zmeniť (§ 220 O.s.p.), pretože okresný súd matematickou chybou dospel k nesprávnej sume zameškaného výživného; okresný súd vyčíslil zameškané výživné na sumu 650,- €, keď dospel k záveru, že otec z celkového výživného v sume 1.600,- € zaplatil len sumu 950,- €; okresný súd uložil otcovi povinnosť platiť maloletému výživné v sume 100,- € s účinnosťou od 01.12.2013; povinnosťou otca teda bolo zaplatiť maloletému v období od 01.12.2013 do 31.03.2015 výživné spolu v sume 1.600,- € (t.j. spolu 16 mesiacov po 100,- €); zo skutkových zistení okresného súdu vyplýva, že na výživnom otec zaplatil v decembri 2013 sumu 100,- €, od januára 2014 do septembra 2014 sumu 630,- € (t.j. za 9 mesiacov po 70,- €), od októbra 2014 do januára 2015 sumu 200,- € (t.j. za 4 mesiace po 50,- €) a od februára 2015 do marca 2015 sumu 120,- € (t.j. za 2 mesiace po 60,- €), t.j. spolu sumu 1.050,- €; zameškané výživné otca tak za obdobie od 01.12.2013 do 31.03.2015 správne predstavuje sumu 550,- € (1.600,- € mínus 1.050,- €); preto bolo dôvodné výrok napadnutého rozsudku o zameškanom výživnom podľa § 220 O.s.p. zmeniť a uložiť otcovi povinnosť zaplatiť maloletému zameškané výživné za obdobie od 01.12.2013 do 31.03.2015 v sume 550,- €, keď odvolací súd podľa § 160 ods. 1 O.s.p. povolil otcovi vzhľadom na jeho zistené pomery na ich zaplatenie splátky v sume 50,- € mesačne. Vzhľadom na odvolacie námietky otca odvolací súd len konštatuje, že okresný súd správne zohľadnil ako platbu výživného od januára 2014 do septembra 2014 len sumu 70,- € ako to otec špecifikoval na príslušných poštových poukážkach; súčasne ani platby vykonané matkou z poskytnutej sumy 270,- € nemožno teraz spätne hodnotiť ako výživné, pretože išlo prevažne o platby na plnenie záväzkov otca; poskytnutie iných súm zo strany otca na splnenie svojej povinnosti platiť výživné v posudzovanom období zo skutkových zistení okresného súdu nevyplývajú a nevyšli najavo ani v odvolacom konaní.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p., podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku ak konanie mohlo začať i bez návrhu. Keďže konanie v prejednávanej veci mohlo začať aj bez návrhu (§ 81 ods. 1 O.s.p.) odvolací súd rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je odvolanie prípustné.